

Sygn. akt VI GC 1409/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 lipca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 05 lipca 2019 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa „**B. rent a car**” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko **Towarzystwo (...)** z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwo (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda „B. rent a car” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 220 złotych (dwieście dwadzieścia złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 12 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. zasądza od powoda „B. rent a car” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz pozwanego Towarzystwo (...) z siedzibą w W. kwotę 1 314,27 (jeden tysiąc trzysta czternaście złotych dwadzieścia siedem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 1409/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 04 kwietnia 2018 roku powód „B. rent a car” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwo (...) z siedzibą w W. kwoty 3 873,82 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot: 3 673,82 złotych za okres od dnia 12 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty i 200 złotych za okres od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że z winy kierującego innym pojazdem, ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego, doszło do uszkodzenia pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...). Poszkodowany zlecił naprawę uszkodzonego pojazdu, a na czas naprawy wynajął pojazd zastępczy. Za usługę najmu tego pojazdu w okresie od dnia 06 kwietnia 2017 roku do dnia 22 kwietnia 2017 roku została wystawiona faktura na kwotę 4 223,82 złotych brutto. Poszkodowany zawarł z powodem umowę przelewu powyższej wierzytelności, zaś pozwany do dnia wytoczenia powództwa wypłacił odszkodowanie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 550 złotych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 07 czerwca 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 2424/18 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Pozwany Towarzystwo (...) z siedzibą w W. w sprzeciwie od powyższego orzeczenia wniósł o oddalenie powództwa kwestionując zarówno okres najmu pojazdu zastępczego, jak i wysokość stawki za najem, jak również roszczenie powoda w zakresie kosztów pomocy prawnej na etapie postępowania przedsądowego.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż przyznał poszkodowanemu zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 550 złotych uznając za zasadny najem pojazdu zastępczego przez okres 5 dni, po stawce w kwocie 81,30 złotych netto. Pozwany podniósł nadto, że powód w sposób bezzasadny wydłużył okres najmu pojazdu zastępczego, naprawę pojazdu można było bowiem przeprowadzić znacznie szybciej aniżeli w ciągu 17 dni, tym bardziej, że pojazd był jezdny i w związku z tym, że pojazd zastępczy wynajęto ponad 7 tygodni od przedmiotowego zdarzenia, do naprawy pojazdu można się było odpowiednio przygotować. Pozwany wskazał również, że nie odpowiada za nieprawidłową organizację pracy warsztatu, który przyjmuje pojazd do naprawy, kiedy brakuje pracowników albo stanowisk naprawczych i pojazd musi oczekiwać około 1,5 tygodnia na rozpoczęcie naprawy mimo dostarczenia części zamiennych i akceptacji kosztorysu naprawy.

Pozwany wskazał także, że powód zastosował zawyżoną stawkę za najem pojazdu zastępczego, a nadto poszkodowany został poinformowany w dniu 16 lutego 2017 roku o możliwości skorzystania z wypożyczalni współpracującej z pozwanym oraz o tym, że w razie wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie, koszt wynajmu zostanie uznany w kwocie 81,30 złotych netto. W sytuacji gdy poszkodowany znacznie później wynajął od powoda pojazd zastępczy i to za kwotę 202 złotych netto naruszył obowiązek minimalizacji szkody.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 lutego 2017 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) należący do D. Ż.. Z pojazdu tego korzystał K. Ż. w oparciu o ustną umowę użyczenia, korzystała także z niego D. Ż..

Odpowiedzialność za szkodę ponosił właściciel pojazdu ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w Towarzystwo (...) z siedzibą w W..

niesporne, a nadto: oświadczenie o użyczeniu – k. 26 akt, zeznania świadka D. Ż. – protokół skrócony rozprawy z dnia 21 grudnia 2018 roku – k. 71-73 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:01:08-00:09:40), zeznania świadka K. Ż. – protokół skrócony rozprawy z dnia 21 grudnia 2018 roku – k. 71-73 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:09:40-00:20:04)

Pojazdem marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) w chwili kolizji kierował K. Ż.. On też tego samego dnia zgłosił szkodę w Towarzystwo (...) z siedzibą w W..

Pismem z dnia 16 lutego 2017 roku skierowanym na adres zamieszkania poszkodowanej D. Ż. Towarzystwo (...) z siedzibą w W. poinformował ją, że w przypadku uszkodzenia pojazdu osoba, która utraciła możliwość korzystania z niego, może ubiegać się o zwrot kosztów wynajmu samochodu zastępczego – o ile jego brak pociąga za sobą nadmierne utrudnienia lub koszty, a jednocześnie poszkodowany nie dysponuje innym pojazdem, z którego mógłby korzystać oraz że uzasadniony okres wynajmu obejmuje przede wszystkim czas trwania naprawy, a w przypadku szkody całkowitej – czas niezbędny na dokonanie zakupu o podobnych parametrach, co uszkodzony. Nadto ubezpieczyciel zaproponował skorzystanie z oferty wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem – (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (wskazano numer telefonu oraz adres mailowy do kontaktu) podając, że skorzystanie z tej oferty nie jest obligatoryjne, jednakże w razie wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie koszt wynajmu zostanie uznany do wysokości stawki obowiązującej u tego podmiotu, tj. w kwocie 81,30 złotych (netto).

D. Ż. nie wykazała zainteresowania propozycją ubezpieczyciela w zakresie najmu pojazdu zastępczego.

pismo – k. 41 akt szkody, zeznania świadka D. Ż. – protokół skrócony rozprawy z dnia 21 grudnia 2018 roku – k. 71-73 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:01:08-00:09:40)

W dniu 08 marca 2017 roku rzeczoznawca Towarzystwo (...) z siedzibą w W. dokonał oględzin pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...), ustalił zakres uszkodzeń związanych z kolizją z dnia 15 lutego 2017 roku i sporządził kalkulację kosztów naprawy.

W dniu 06 kwietnia 2017 roku działający z upoważnienia D. K. Ż. zlecił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. naprawę uszkodzonego pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) i jeszcze tego samego dnia wynajął od „B. rent a car” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. pojazd zastępczy marki K. model C., z którego korzystał do dnia 22 kwietnia 2017 roku. Naprawiony pojazd został odebrany z warsztatu przez poszkodowanego tego samego dnia.

Strony ustaliły stawkę najmu za pojazd zastępczy w kwocie 202 złotych netto za dobę oraz udział własny w szkodzie w kwocie 400 złotych.

W dniu 06 kwietnia 2017 roku K. Ż. zawarł z „B. rent a car” spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

K. Ż. dopytywał się w zakładzie naprawczym o przebieg naprawy i przyczyny jej przedłużania się, lecz udzielano mu wymijających odpowiedzi wskazując na chorobę pracownika, niedostarczenie części, czy konieczność naprawy w związku z uszkodzeniem pojazdu podczas naprawy.

umowa najmu pojazdu zastępczego – k. 22-23 akt, umowa cesji wierzytelności – k. 24 akt, protokół zdawczo – odbiorczy – k. 28 akt, cennik – k. 25 akt, dokumentacja naprawy – k. 60-67 akt, protokół naprawy pojazdu – k. 21 akt, oświadczenie – k. 27 akt, zeznania świadka K. Ż. – protokół skrócony rozprawy z dnia 21 grudnia 2018 roku – k. 71-73 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:09:40-00:20:04)

W dniu 31 maja 2017 roku „B. rent a car” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił K. Ż. fakturę o numerze (...) na kwotę 4 223,82 złotych brutto tytułem najmu pojazdu zastępczego marki K. model C. przez okres 17 dni (po stawce w kwocie 202 złotych netto).

faktura – k. 30 akt

W dniu 03 sierpnia 2017 roku Towarzystwo (...) z siedzibą w W. wypłacił „B. rent a car” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego kwotę 550 złotych uwzględniającą 5 dni najmu i stawkę w kwocie 81,30 złotych netto.

niesporne, a nadto: potwierdzenie przelewu – k. 103 akt szkody, decyzja – k. 101-102 akt szkody

Celowy i ekonomicznie uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) wynosił 7 dni kalendarzowych.

Pojazd uszkodzony marki S. model O. oraz pojazd wynajęty marki K. model C. należą do tej samej klasy pojazdów – klasy C.

Zakłady naprawcze i wypożyczalnie pojazdów w T. w okresie likwidacji szkody stosowały za najem pojazdów klasy porównywalnej do pojazdu uszkodzonego i zastępczego – przy umowach z przewidzianym udziałem własnym najemcy w szkodzie – stawki w kwocie od 90 złotych netto do 180 złotych netto za dobę.

opinia biegłego sądowego P. C. – k. 84-86 akt

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w zakresie, w jakim pozostawał bezsporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron.

Odnośnie cenników załączonych przez powoda, to Sąd odmówił dania im wiary. Dokumenty te pochodzą od wybranych przez powoda podmiotów oferujących najem pojazdów zastępczych, co przemawia za przyjęciem, iż powód przedstawił jedynie cenniki stanowiące poparcie jego twierdzeń. Nie mogą one zatem stanowić obiektywnego dowodu na okoliczność wysokości stawek za najem pojazdów zastępczych stosowanych przez inne podmioty w okresie likwidacji szkody, tj. w kwietniu 2017 roku, tym bardziej, że powód nie wykazał, by wskazane tam ceny najmu pojazdów zastępczych pozostawały aktualne w powyższym okresie.

Sąd uwzględnił pozostałe zgromadzone w sprawie dokumenty, w tym znajdujące się w aktach szkody, albowiem ich autentyczność i wiarygodność nie była przez strony kwestionowana, jak również Sąd nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd oparł się na zeznaniach świadka D. Ź. w szczególności w zakresie, w jakim wskazywała ona na okoliczność korzystania także przez nią z uszkodzonego pojazdu oraz w zakresie, w jakim potwierdziła poprawność adresu, na który skierowana została przez ubezpieczyciela korespondencja z dnia 16 lutego 2017 roku.

Zeznania świadka K. Ź. Sąd uznał za wiarygodne w zakresie, w jakim świadek potwierdził, że D. Ź. użytkowała uszkodzony pojazd, a także odnośnie okoliczności przedłużającej się naprawy pojazdu marki S. model O. z uwagi na chorobę pracownika, niedostarczenie części, czy dodatkowe uszkodzenie pojazdu podczas naprawy.

Dokonując rozstrzygnięcia niniejszej sprawy Sąd oparł się również na opinii biegłego sądowego w zakresie techniki i mechaniki motoryzacyjnej oraz ruchu drogowego P. C., który na podstawie akt sprawy, w tym akt szkody, ustalił uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego w związku z uszkodzeniem samochodu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) wynoszący 7 dni kalendarzowych oraz wskazał, iż stawki dobowe najmu pojazdów zastępczych klasą odpowiadających klasie pojazdu uszkodzonego i wynajętego w T. w okresie likwidacji wynosiły od kwoty 90 złotych netto do 180 złotych netto za dobę, biorąc pod uwagę oferty najmu z udziałem własnym w szkodzie, tak jak w przypadku umowy z powodem.

W ocenie Sądu opinia biegłego sądowego w powyższych zakresach została sporządzona wedle tezy dowodowej wysnutej przez Sąd, poza tym jest logiczna, zgodna z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy. Komunikatywność jej sformułowań pozwala na zrozumienie wyrażonych w niej ocen i poglądów, a także sposobu dochodzenia do wniosków końcowych, przy czym nie zawiera ona wewnętrznych sprzeczności i wykluczających się wzajemnie wniosków.

Pismem procesowym z datą w nagłówku „dnia 29 marca 2019 roku” (k. 102-108 akt) pozwany zakwestionował przedmiotową opinię w zakresie ustalonych przez biegłego sądowego stawek za najem pojazdów zastępczych wskazując, że biegły sądowy pominął okoliczność, iż poszkodowany był informowany o możliwości najmu pojazdu zastępczego i warunkach zwrotu kosztów w przypadku wynajęcia pojazdu od innego podmiotu.

W tym miejscu wskazać należy, że do wyłącznej kompetencji Sądu rozpoznającego sprawę należy ocena okoliczności poinformowania poszkodowanego o możliwości najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem ubezpieczyciela i akceptowanych przez niego stawek najmu w razie wynajęcia pojazdu we własnym zakresie oraz wpływu tej informacji na obowiązek odszkodowawczy ubezpieczyciela. Rolą zaś biegłego sądowego było wyłącznie ustalenie występujących na rynku lokalnym dla poszkodowanej stawek najmu pojazdów zastępczych klasą odpowiadających pojazdowi uszkodzonemu i wynajętemu.

Odnosząc się natomiast do zawartego w piśmie procesowym powoda z datą w nagłówku „dnia 04 kwietnia 2019 roku” (k. 110-111 akt) zarzutu nieuwzględnienia stawek wypożyczalni, których cenniki zostały dołączone do pism procesowych powoda, to wskazać należy przede wszystkim, że z treści tych cenników nie wynika, ażeby obowiązywały one w okresie likwidacji szkody (kwiecień 2017 roku). Jednocześnie zauważyć należy, że niewątpliwie nie jest

możliwe uwzględnienie przez biegłego sądowego w badaniu wszystkich funkcjonujących w T. zakładów naprawczych i wypożyczalni pojazdów, a jednocześnie dokonanie ustaleń co do wysokości stawek najmu na podstawie cen stosowanych przez 22 podmiotów z G. i G. w ocenie Sądu jest wystarczające do stwierdzenia reprezentatywności tej grupy.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 05 lipca 2019 roku Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego odnośnie weryfikacji celowego i ekonomicznie uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego, po uprzednim zwróceniu się do zakładu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o przedłożenie wskazanych dokumentów, w tym szczegółowego zestawienia czynności naprawczych. Sąd miał bowiem na uwadze, że powód dołączył do akt taki dokument wydany przez warsztat dokonujący naprawy (k. 21 akt), a nadto w aktach sprawy znajdowały się również dokumenty dotyczące przebiegu naprawy pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) przedłożone przez zakład dokonujący naprawy na zobowiązanie Sądu (k. 54-60 akt), zatem dokumentacja ta została uwzględniona przez biegłego sądowego w sporządzonej przez niego opinii. Jednocześnie powód nie wykazał, że zwracał się do tego zakładu naprawczego o wydanie innych jeszcze dokumentów i miał trudności w ich uzyskaniu, natomiast zobowiązanie tego podmiotu do złożenia oświadczeń, o jakich mowa w piśmie powoda z datą w nagłówku „dnia 04 kwietnia 2019 roku” (k. 110-111 akt), w tym odnośnie występowania oczekiwania na dodatkowe oględziny lub na zatwierdzenie dodatkowej kalkulacji i czy wstrzymywało to czynności naprawcze, naruszałoby zasadę bezpośredniości i prowadziło do obejścia przepisów o dowodzie z zeznań świadków. Sąd zważył nadto, że skoro powodowa spółka współpracuje z zakładem naprawczym, z którego korzystał poszkodowany, nic nie stało na przeszkodzie, aby powód samodzielnie dołączył do pozwu wszelkie dokumenty związane z naprawą przedmiotowego pojazdu. Jest to zasadne tym bardziej, że warsztat naprawczy dokonywał wpisów w formularzu protokołu naprawy pojazdu pochodzącym od powoda, zasadną jest zatem konstatacja, że powód był w stanie uzyskać dalsze informacje dotyczące naprawy uszczegóławiające jej przebieg. Wszystkie powyższe okoliczności legły u podstaw oddalenia wniosku powoda o zwrócenie się do zakładu naprawczego w powyższym zakresie, a następnie sporządzenia uzupełniającej opinii biegłego sądowego, przy czym Sąd miał na uwadze, że powód nie sformułował, poza powyższym wnioskiem, jakichkolwiek zastrzeżeń odnośnie założeń i wniosków biegłego sądowego zawartych w opinii w zakresie celowego i ekonomicznie uzasadnionego okresu naprawy uszkodzonego pojazdu marki S. model O..

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w niewielkiej części.

W niniejszej sprawie powód „B. rent a car” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwo (...) z siedzibą w W. kwoty 3 873,82 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot: 3 673,82 złotych za okres od dnia 12 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty i 200 złotych za okres od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, tytułem zwrotu pozostałej części odszkodowania pokrywającego koszty najmu pojazdu zastępczego w związku z uszkodzeniem pojazdu S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) w wyniku kolizji z dnia 15 lutego 2017 roku i kosztów przedsądowej analizy prawnej. Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa kwestionował żądanie pozwu co do wysokości w zakresie zarówno stawek najmu, jak i okresu najmu, zarzucał również naruszenie przez poszkodowaną obowiązku minimalizacji szkody.

Zgodnie z treścią art. 822 § 1 i 4 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest odpowiedzialność ubezpieczającego za szkody wyrządzone osobom trzecim. Jest to więc ubezpieczenie jego odpowiedzialności za wyrządzenie szkody opartej na zasadzie winy lub na zasadzie ryzyka. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej sięga tak daleko, jak odpowiedzialność cywilna ubezpieczającego, a wysokość świadczeń ubezpieczyciela z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest determinowana wysokością zobowiązań odszkodowawczych ubezpieczającego. W

związku z tym odpowiedzialność odszkodowawcza ubezpieczyciela jest taka, do jakiej zobowiązany byłby sprawca szkody, gdyby to od niego powód domagał się naprawienia szkody.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynikła. W myśl § 2 niniejszego przepisu, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby szkody nie wyrządzono.

Przepis art. 361 § 2 k.c. statuuje zatem zasadę pełnego odszkodowania. Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Jednocześnie naprawieniu podlega jedynie taka szkoda, która pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy. Wskazać przy tym należy, że korzystanie z rzeczy nie stanowi samoistnej wartości majątkowej i w każdym przypadku należy badać, czy pozbawienia możliwości korzystania z rzeczy wywołało uszczerbek majątkowy poszkodowanych.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż w majątku poszkodowanej D. Ź. powstała szkoda majątkowa, której część stanowią koszty zasadnego wynajmu pojazdu zastępczego na czas dokonywanej naprawy pojazdu uszkodzonego w wyniku kolizji z dnia 15 lutego 2017 roku. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż w sytuacji gdyby do kolizji de facto nie doszło, nie powstałyby dodatkowe koszty związane z najmem pojazdu zastępczego.

Rozstrzygając kwestię zasadnego okresu najmu pojazdu zastępczego Sąd miał na uwadze, że zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem koszty najmu przez poszkodowanego tzw. pojazdu zastępczego obejmować mogą tylko okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu (tak Sąd Najwyższy z dnia 05 listopada 2004 roku, sygn. akt II CK 494/03, Biuletyn Sądu Najwyższego 2005/3/11).

Jak wynikało z opinii biegłego sądowego P. C. celowy i ekonomicznie uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) wynosił 7 dni kalendarzowych i wnioski ten Sąd w pełni podziela, tym bardziej, że w istocie ustaleń biegłego sądowego w tym zakresie żadna ze stron skutecznie nie zakwestionowała. Biegły sądowy wyjaśnił, że zwłoka w naprawie po dniu 12 kwietnia 2017 roku i oczekiwanie z zakończeniem prac do dnia 21 kwietnia 2017 roku nie znajdują jakiegokolwiek uzasadnienia. Sąd zważył przy tym, że jak wynikało z zeznań świadków, zwłaszcza K. Ź., naprawa pojazdu marki S. model O. przedłużała się (z planowanych 9-10 dni) z uwagi na – jak wskazywał świadczeniobiorca – chorobę pracownika, niedostarczenie części oraz dodatkowe uszkodzenie pojazdu podczas naprawy, które to okoliczności w żadnej mierze nie mogą obciążać pozwanego i wpływać na rozszerzenie zakresu jego odpowiedzialności.

Odnośnie wysokości stawki najmu pojazdu zastępczego, to wskazać należy, że powód domagał się refundacji przedmiotowych kosztów według stawki w kwocie 248,46 złotych brutto. Pozwany przyznając z tego tytułu odszkodowanie uwzględnił stawkę najmu w kwocie 110 złotych brutto weryfikując ją do stawki, jaka obowiązuje we współpracującej z ubezpieczycielem wypożyczalni i zarzucając, że poszkodowana D. Ź. naruszyła ciężący na niej obowiązek minimalizacji szkody poprzez wynajęcie pojazdu w wypożyczalni stosującej wyższe stawki aniżeli wskazane poszkodowanej przez pozwanego.

Odnosząc się do powyższego zarzutu pozwanego w ocenie Sądu zarzut ten uznać należało za uzasadniony.

Nie budzi wątpliwości, że poszkodowany ma na podstawie art. 362 k.c. oraz art. 16 ust. 1 punkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 473) obowiązek minimalizacji szkody rozumiany jako zapobieżenie, w miarę możliwości, zwiększeniu się szkody. Jak nadto wskazał w uchwale z dnia 17 listopada 2011 roku Sąd Najwyższy (sygn. akt III CZP 5/11) nie wszystkie koszty, a więc nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem

obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszenia jej rozmiarów podnosząc, że wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu, objęte są odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione, tj. usprawiedliwione szczególnymi okolicznościami i potrzebami poszkodowanego. A zatem jeżeli ubezpieczyciel zawiadomił poszkodowanego o możliwości wynajęcia pojazdu za jego pośrednictwem i to jeszcze przed wynajęciem pojazdu przez poszkodowanego od powoda, a zatem w sytuacji, gdy poszkodowany taką informację otrzymał nie mając jeszcze zawartej umowy najmu pojazdu zastępczego, zachowanie poszkodowanego polegające na zaniechaniu współdziałania z pozwanym w likwidacji szkody w postaci co najmniej podjęcia próby ustalenia szczegółów i dokładnych warunków najmu samochodu zastępczego za pośrednictwem ubezpieczyciela, uznać należy za nieprawidłowe i przyczyniające się do powstania szkody. Dopiero ewentualnie po uzyskaniu informacji o warunkach najmu oferowanego przez pozwanego, gdyby warunki te poszkodowanemu nie odpowiadały, mógłby on w ocenie Sądu, bez narażenia się na zarzut naruszenia obowiązku minimalizacji szkody, rozpocząć poszukiwania podmiotu oferującego najem na zasadach w pełni go satysfakcjonujących. Podkreślić przy tym należy, że Sąd rozpoznający sprawę podziela pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku z dnia 08 grudnia 2016 roku (sygn. akt XXIII Ga 2060/17), w którym wskazano, że nie jest wymagane, aby ubezpieczyciel złożył poszkodowanemu ofertę najmu w rozumieniu art. 66 k.c., to jest zawierającą wszystkie opisane w tym przepisie warunki. Wystarczające jest bowiem przedstawienie tylko podstawowych zasad najmu przez ubezpieczyciela, a nawet sama propozycja takiego najmu, po której poszkodowany powinien podjąć inicjatywę zmierzającą do ustalenia interesujących go warunków najmu i w oparciu o nie podjąć decyzję, czy korzysta z propozycji ubezpieczyciela, czy poszukuje samochodu zastępczego na rynku będąc jednocześnie świadomym, że będzie zobowiązany do pokrycia kosztów wykraczających ponad te wynikające z propozycji ubezpieczyciela. Również wskazać należy, że dane przekazane w czasie rozmowy telefonicznej także nie muszą wyczerpywać przesłanek, które pozwalałyby uznać je za ofertę w rozumieniu art. 66 k.c., wystarczające jest, że stanowią one informacje pozwalające poszkodowanemu powziąć wiedzę co do tego, że istnieje możliwość wypożyczenia pojazdu u ubezpieczyciela, a także co do tego, jaka jest orientacyjna stawka najmu. Na podstawie bowiem tych informacji poszkodowany może uzyskać przekonanie, że w istocie stawka ta jest znacznie niższa od tej, którą ustalono w umowie najmu zawartej z powodem (tak Sąd Okręgowy w Szczecinie w wyroku z dnia 08 grudnia 2017 roku, sygn. akt VIII Ga 422/17).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że w aktach szkody znajduje się pismo z datą w nagłówku „dnia 16 lutego 2017 roku” potwierdzające przyjęcie zgłoszenia szkody oraz informujące o zasadach wynajmu pojazdu zastępczego i akceptowanych stawkach za najem skierowane na adres zamieszkania poszkodowanej D. Ż.. Wprawdzie w aktach sprawy brak jest dowodu doręczenia tego pisma poszkodowanej, jednakże sama poszkodowana nie wykluczyła jego otrzymania, co w ocenie Sądu pozwoliło na przyjęcie, że uwzględniając obrót pocztowy, poszkodowana D. Ż. otrzymała przedmiotową informację i to jeszcze przed wynajęciem pojazdu zastępczego od powoda, co miało miejsce dopiero w dniu 06 kwietnia 2017 roku.

W niniejszej sprawie bez wątplenia więc pozwany zakład ubezpieczeń zaproponował skorzystanie z oferty wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem informując także, że w razie wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie koszt wynajmu zostanie uznany do wysokości stawki obowiązującej u tego podmiotu i jednocześnie powód nie zdołał wykazać, że w sprawie zachodziły jakieś szczególne potrzeby po stronie poszkodowanej D. Ż. uzasadniające nieskorzystanie z propozycji pozwanego. Powyższe zaś w ocenie Sądu przesądza o naruszeniu przez poszkodowaną obowiązku minimalizacji szkody i powoduje, że wynajęcie pojazdu od powoda przy zastosowaniu wyższej stawki nie może zostać uznane za zasadne. W sytuacji bowiem, gdy poszkodowana nie interesowała się w żadnym stopniu propozycją zakładu ubezpieczeń dotyczącą wynajęcia pojazdu zastępczego we wskazanych wypożyczalniach albo w innych, ale za wskazaną przez ubezpieczyciela kwotę, a następnie wynajęła kilka tygodni później, a zatem zapewne nie działając pod presją czasu, czy zdenerwowania zaistniałym zdarzeniem, pojazd za kwotę znacznie wyższą – ponad dwukrotnie (248,46 złotych brutto), to takie zachowanie poszkodowanej ocenić należy jako przyczynienie się do zwiększenia szkody. W tej sytuacji roszczenie powoda o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego

ustalonych według stawek wynikających z umowy zawartej z poszkodowanym w zakresie przekraczającym koszty najmu pojazdu zastępczego uznane przez pozwanego, nie zasługuje na uwzględnienie.

Jednocześnie niezależnie od powyższego mając na uwadze ustalenia biegłego sądowego wskazać należy, że powód nie zdołał wykazać, że zastosowana przez niego stawka najmu w kwocie 248,46 złotych brutto była stawką rynkową, jak wynikało bowiem z opinii biegłego sądowego zakłady naprawcze i wypożyczalnie pojazdów w T. w okresie likwidacji szkody stosowały za najem pojazdów klasy porównywalnej do pojazdu uszkodzonego i zastępczego – przy umowach z przewidzianym udziałem własnym najemcy w szkodzie, które to postanowienie zawierała również umowa z powodem – stawki w kwocie od 110,70 złotych brutto do 221,40 złotych netto za dobę.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, iż pozwany Towarzystwo (...) z siedzibą w W. zobowiązany był do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego stanowiących iloczyn uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego (7 dni) oraz stawki w kwocie 110 złotych brutto, tj. kwoty 770 złotych.

Pozwany z tytułu najmu pojazdu zastępczego wypłacił powodowi kwotę 550 złotych, a zatem żądanie powoda było zasadne odnośnie kwoty 220 złotych i w tym zakresie zasługiwało na uwzględnienie.

Co do kosztów pomocy prawnej w kwocie 200 złotych, to zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 roku wydaną w sprawie o sygn. akt III CZP 75/11 uzasadnione i konieczne koszty pomocy świadczonej przez osobę mającą niezbędne kwalifikacje zawodowe, poniesione przez poszkodowanego w postępowaniu przedsądowym prowadzonym przez ubezpieczyciela, mogą w okolicznościach konkretnej sprawy stanowić szkodę majątkową podlegającą naprawieniu w ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Wskazać należy, że dochodzone przez powoda koszty pomocy prawnej nie były poniesione przez poszkodowanego, a przez powoda. Nadto, w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym brak jest jakiegokolwiek dokumentu, z którego wynika, że w postępowaniu likwidacyjnym poszkodowany był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. Powód zaś jest podmiotem gospodarczym wynajmującym pojazdy zastępcze oraz zajmującym się profesjonalnie dochodzeniem od ubezpieczycieli kosztów związanych z najmem tychże pojazdów. Co więcej, w dniu 11 lipca 2017 roku powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty wraz z pozostałymi dokumentami, przy czym dokumenty te przesłane zostały przez A. W. – specjalistę do spraw prawnych, co prowadzi do wniosku, iż powód dysponuje osobami mającymi wiedzę do dokonania oceny, czy nabywane roszczenie jest zasadne, czy nie, a zatem powód nie wykazał, aby faktycznie zachodziła konieczność skorzystania z pomocy radcy prawnego J. K. na etapie przed wniesieniem pozwu. Dodatkowo, zdaniem Sądu, dochodzenie dodatkowych kosztów wynagrodzenia pełnomocnika procesowego – reprezentującego powoda również w niniejszej sprawie – ponad koszty zastępstwa procesowego określone w przepisach dotyczących wynagrodzenia radców prawnych, prowadzi do obejścia tych przepisów i nie może korzystać z ochrony prawnej, tym bardziej, że ostatecznie roszczenie powoda okazało się w znacznej części niezasadne.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 822 k.c. w zw. z art. 361 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. w punkcie pierwszym wyroku zasądził od pozwanego Towarzystwo (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda „B. rent a car” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 220 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 12 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty.

Uznając zaś dalej idące żądanie pozwu za niezasadne z przyczyn wskazanych wyżej, Sąd orzekł jak w punkcie drugim wyroku na podstawie powyższych przepisów w zw. z art. 6 k.c. stosowanym a contrario.

O kosztach procesu Sąd orzekł jak w punkcie trzecim wyroku zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów określoną w art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c.

W niniejszej sprawie powód wygrał sprawę w 5,68%, a pozwany w 94,32 %. Koszty poniesione przez powoda wyniosły 1 111 złotych (opłata sądowa od pozwu – 194 złotych, koszty zastępstwa procesowego – 900 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 złotych). Koszty poniesione przez pozwanego wyniosły 1 460,20 złotych (koszty zastępstwa

procesowego – 900 złotych i opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 złotych oraz wykorzystana zaliczka na poczet kosztów biegłego sądowego – 543,20 złotych).

Powodowi zatem należy się zwrot kosztów procesu w kwocie 62,99 złotych (5,68 % z kwoty 1 111 złotych), zaś pozwanemu – w kwocie 1 377,26 złotych (94,32% z kwoty 1 460,20 złotych). Po skompensowaniu obu powyższych kwot powód powinien zwrócić pozwanemu kwotę 1 314,27 złotych, którą Sąd zasądził na jego rzecz w punkcie trzecim wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 12 lipca 2019 roku